

WHAT'S ON A MAN'S MIND

SIGMUND FREUD

O P A Ž A N J E

„Oči i uši su zli svjedoci ako iza njih stoje varvarske duše.“ - Heraklit

Percepcija (opažanje)- proces koji otpočinje nadražajem čulnih organa

Osjet (boje, zvuci, hladno, toplo)

Čulni sistemi u tri grupe

Eksteroreceptori (spoljašnja sredina)

Interoceptori (unutrašnja sredina)

Proprioceptori (položaj i kretanje tijela kroz prostor)

Kožna osjetljivost

**donji prag osjetljivosti – najniži nivo draženja koji može da izazove osjet
čulna adaptacija**

**osjetljivost za dodir- najveća na usnama, vrhovima prstiju,
unutrašnjoj podlaktici**

**osjetljivost za toplotu- nije jednaka na različitim djelovima
kože (normalna temp ili fiziološka nula 38.6°C)**

**osjetljivost za bol- označavaju prijetnju integriteta organizma
analgezija – neosjetljivost na bol**

***placebo* efekat- stanje naglašene sugestibilnosti**

Osjetljivost za ukus (gustativna)

hemijsko čulo jer je osjetljivo na hemijske supstavnce
nalaze se na jeziku, sluzokoži ždrijela i nepca
korijen jezika – osjećaj za gorko
na prednjem rubu jezika- za slano
na zadnjim rubovima- za kisjelo
vrh jezika – za slatko
bitne za odabir hranljivih sastojaka

Osjetljivost za miris (olfaktorna)

u vrhu nosne šupljine
snažno izazivaju doživljeje prijatnosti i neprijatnosti
mirisi se dobro pamte
neke studije pokazuju da bebe stare samo šest dana umiju
da razlikuju miris svoje od drugih majki

Slušna osjetljivost (auditivna)

promjena vazdušnog pritiska na bubnu opnu

niske tonove izazivaju male frekfencije

visoke izazivaju velike frekfencije talasa

čovjek može da čuje samo zvučne frekfencije od 20 Hz i
20000 Hz, pas i delfini čuju tonove od 80000 do 100000 Hz
odmah po rođenju možemo da lociramo odakle dolazi zvuk

Vidna osjetljivost (vizuelna)

svjetlosni zraci ulaze u oko kroz providnu rožnjaču

zenica reguliše količinu protoka

sočivo fokusira sliku predmeta na mrežnjaču na kojoj su
receptori

čepići i štapići

Stroop test

crvena plava narandžasta ljubičasta

narandžasta plava zelena crvena

plava ljubičasta zelena crvena

narandžasta plava crvena zelena

ljubičasta narandžasta crvena plava

zelena crvena plava ljubičasta

narandžasta plava crvena zelena

ljubičasta narandžasta crvena plava

Test preferencije boja

Lišerov test

